(६)

पत्रे ३

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक १०८ (५६८)

ग्रंथ नाम भारत

विषय कथा-पुराणे.

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

निपरमामृतें ॥ आशीर्वचनें स्वस्थ चाते ॥ तुजपासू
नि असतीकीं ॥ ६२ ॥ तुझेकुळीज श्रुत्तिपारग ॥ सांग
संपादिती क्रियामार्ग ॥ अनेक क्रतु क्रिया याज्ञीक
याग ॥ चाळावदानी यज्ञपुरुष ॥ ६४ ॥ ब्राह्मणास्थापि
ले वृत्तिक्षेत्रीं ॥ तेतों अक्षयी राज्यपत्रि ॥ तयातें प्रभु
निपुत्रपौत्रीं ॥ विहि... सतीकीं ॥ ६५ ॥ दुष्टग्र
हींकुचाडिनां मुख ॥ त्री... रिसीकीं तात्काळि
क ॥ त्रिकाळज्ञान... योगियाक ॥ शुभसूचकीं
असतीकीं ॥ ६६ ॥ निरपेक्ष असतीकां भांडारी ॥ कुंजी
वरक्षक अंतःपुरिं ॥ शुची आप्तनृपजठरीं ॥ पाक
कर्ते असतीकीं ॥ ६७ ॥ विषमदेशाचियेसंधी ॥ दुर्गप
चित्री स्थीर बुद्धि ॥ विचारधुरंधर विल्लियुद्धीं ॥ धैर्य

Joint project of the Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(2)

नारद॥ वेंतअसतीकीं ॥ ६८ ॥ बोल्लोंजाणतीसमयोचित ॥ चतुर ॥ नीती॥
जेकांशास्त्रपंडित ॥ तेतेशीघ्रसाधनार्थ ॥ योजिसीकीं ॥
नरेंद्रा ॥ ६९ ॥ जितेंद्रियन्यायवंत ॥ परमपवित्रसाधुसं
त ॥ सदाचारिसपेअांत ॥ निकटवर्तीअसतीकीं ॥ ७० ॥
दुष्टदुर्जनसदांकोपी ॥ वा[illegible]निष्ठुरपरमसंतापी पेश्यू
न्यचारीमहापापी ॥ स[भास्था]नीयजितेकीं ॥ ७१ ॥ न
रकमोक्षपापचिन्ह [illegible]विजाणतीसदान ॥ जना ॥७॥
चेमुखींनिंदास्तवन ॥ [illegible]णतांअससीकीं ॥ ७२ ॥
अजिंकशत्रुतेंजिंव[illegible]किल्यातेंप्रतिपाळावें ॥
शरणांगतासंरक्षावें ॥ ऐसेंकरीतअससीकीं ॥ ७३ ॥
जागाहोउनिअपररात्री ॥ सारासारविचारेंनि
ति ॥ मोक्षपापनयनिर्वृत्ति ॥ विचारीतअससीकीं ॥
७४ ॥ अपमानायासंतसाधू ॥ देवांद्विजांदोषशत्रु ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2A)

बोलतीया चाजिव्हा छेदु । ता काळ करिसी कीं ७५ ॥
वर्षाकाळीं काढु निर्झीर्ण । दुर्गपर्वतीं नूतन धान्य ॥
यंत्रौषधी अस्त्रई जीवन । शीघ्र करी तज्ञ ससी कीं ॥
७६ । पडिलें खंच चलें सेतु [illegible] । ता काळ चसरिसें करि
जेतथें । ऐसें त्रिशिला [illegible] । नूतन भोजें असती
कीं ७७ । मठ बापक[illegible]रें । पंगल्या करू निर्जी
र्णोद्धार । शीपनें वृद्धां [illegible] । चालवीत अससी कीं ॥
७८ । पशुपीडिती [illegible] । बलीगाईचीं गोठ पों ॥
वटाचें चारती सालिवनें । ऐसें होत नाहीं कीं ७९ ॥
क्षुधीत वृद्ध दरिद्र मेचिं । पिडा निरोढ दुर्बळीं । कर्दम
पंथें वर्षाकाळीं । मार्गीं चालत नाहीं कीं । ८० । पय
स्स सुहृदें तीत्रास । संतसाधू मानिती कीं त्रा । ऐ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

नारद॥ शियादुर्गुणाचा स्पर्श॥ तुजतवं जाला नाहीं कीं ई१॥ नीती
आपुलें महत्व होईल न्यून॥ त्यणों निपुरोहितप्रधा
न॥ श्रेष्टपात्र लियांदर्शनी चिघ्न॥ करितीं ऐसें नाहीं
कीं ई२॥ पर्वकाळी स्त्रीमैथुन॥ सूर्योदईं निद्रा प
न्न॥ ये कल्यापं [illegible] मिष्टान्न॥ पारसणा घडत ना
हीं कीं ई३॥ च हूव [illegible] पुत्र॥ विहित विद्ये ॥ई॥
अतिपवित्र॥ अना [illegible] अहोरात्र॥ अभ्यास
करीत असती कीं ई४॥ प्रकामी स्त्री धनहर्ता॥
कुळ चंता हो [illegible] त्यागिती॥ ऐसें तुतें घरची ना
था॥ प्रजीया गिलें नाहीं कीं ई५॥ याजक त्यागि
ती पतितातें॥ कुबेंकाबि जे जातिभ्रष्टांतें॥ तवि

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3A)

मकाचासावपातले ॥ कुचत्रपुत्रवंशजफले ॥ वेमात्र
नियाआपुले ॥ आपणाऐसेकरिसीकीं ॥ २५ ॥ वैद्यचि
कित्सकमर्दक ॥ हउपीसागळीनापिक ॥ निकृदवणि
विश्वासीक ॥ हीतकार[illegible]सतिकीं ॥ २६ ॥ शत्रुनाश
नात्यागींआघवें ॥ विषप्रयोगंजाणासीबरवें ॥ चास
पुष्पफळासवें ॥ वाप[illegible]राचे ॥ २७ ॥ निर्दोलिया
दोषांरोप ॥ निर्धलियां[illegible]कल्प ॥ दुर्गुणाचादुर्गु
णालेप ॥ नुस्यानगरीना[illegible]कीं ॥ २८ ॥ आचारदावीले
कदर्थी ॥ वर्तेजनांचारीराहाटी ॥ ऐसेदांभीकतुझे
निकर्थि ॥ वर्तणारनसतीकीं ॥ २९ ॥ नांडेंबोलोनियां
ब्रह्म ॥ मत्कीसंव्यभिचारधर्म ॥ प्रशंसीउविचारक

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५)

नारद॥ मी ॥ जे संसर्गी यजिले कीं ॥ ४० ॥ दाउ नियोगी यांचे चि ॥नीती
न्ह ॥ पोथी उदर आणि शिश्न ॥ याच्या ठाईं तुसें मन ॥
विश्रामत नाहीं कीं ॥ ४१ ॥ धनिक नवे चोधनोत्तें ॥ दरि
द्रीनाचे रतपातें ॥ [illegible] तां कुपंथें ॥ दंडिसी कीं
निज्ञाज्ञा ॥ ४२ ॥ माता पितो [illegible] दूनि दुरि ॥ श्वशुरवर्गे ॥१२॥
सादवी घरीं ॥ खेसी [illegible] चार परि ॥ तुझ्या देशी
नाहीं कीं ॥ ४३ ॥ [illegible] सासुतें ॥ पुत्र अस्तें रिति
पितयांतें ॥ सेवक [illegible] स्वामीतें ॥ ऐसें होतना
हीं कीं ॥ ४४ ॥ एवं सर्वां परिज्ञाणा ॥ राजा असावा सा
वधान ॥ हेंचि विस्तारें निरूपण ॥ पुण्यश्लोका बोलि
ले ॥ ४५ ॥ ओंकारा राजा रेत्सियापरि ॥ चतुर्वर्णाचे पाल

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

नकरि ॥ पृथ्वीभोगूनि लोकांतरिं ॥ शक्रसायुज्य स्व
येंपावे ॥ ४६ ॥ ऐसियापरीचे उत्तमगुण ॥ तुस्याठाईं उ
सावेंपूर्ण ॥ ऐसें आमुचें रक्षिलें मन ॥ किंचि [illegible] प्रश्न याना
वें ॥ ४७ ॥ किंचित्काम प्रेवदन ॥ ऐसें बोलती पंडित श्री
हाण ॥ तें चि विस्तारूनि म्हणें [illegible] कारणें बोलिलों ॥ ४८
एकों निनारदाचें वचन [illegible] श्वर्य करि कुरुनंदन ॥
ह्मणोंके वव्हडा विचक्ष [illegible] सर्वज्ञ देव ऋषी ॥ ४९ ॥ पु
ढती पार्थिवा प्रश्नें ॥ लोकपाळ सभासदनें ॥ व्यासगु
रूवर्णिलें वदनें ॥ तें सउजनी परिसावें ॥ ५० ॥ सभाप
र्वीं नारदनिति ॥ उद्योगपर्वीं विदुरनिती ॥ भीष्मपर्वीं
कृष्णनिति ॥ भगवद्गीता जियेनावें ॥ ५१ ॥ भारतकथा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

नारद (6) संक्रमणी ॥ निरूपणारूपें तिलचणी ॥ वादितां वक्ता वदनी ॥ नीती
लाहाणों जैसें श्रोतीयां ॥ ८१ ॥ लीलाचि भ्वंभार पादाब्जिं ॥
मुक्तेश्वर षट्पद सहजीं ॥ गुंजारव करितां रुंझी ॥ भार
तकथा प्रगटली ॥ ८२ ॥ इति श्री सभापर्व भारती ॥ पुढें
अवधान द्यावें श्रोतीं ॥ किंचित्‌ [illegible] स्थाची समाप्ती ॥ न
ती याध्याई बोलिले [illegible] ॥ इति श्री महाभारते श ॥९४॥
तसहस्त्र संहितायां मु[illegible]कृत सभापर्वणी किंचि
त्स्थाने किर्नाम नवी[illegible]ध्याय ॥ ८ ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

5A

जळेशजळेश्वर ॥ स्वरूपाच्या सिंव्हासिनी ॥ सभापरीसें सभा
गया ७७ ॥ धर्मसभेसमानगुणीं ॥ सुविस्तीर्णशतयोजनी ॥
समुद्रोदरीं रत्नखाणि ॥ उघडती सीफासत ७८ ॥ पुर्णचंद्रा
चीमंडळें ॥ अपार उगवलीयेचे काळें ॥ आमाउनीमुक्ता
फळें ॥ नीर्वाळी केली सुत [illegible] सौख्यें अतिअनुप
स्तिादेउनीकरलें ताप [illegible] सर्वातुनी
आगळे ८० ॥ दीवारहा [illegible] ळउन ॥ पुष्पीं फळीं उत्त
मोत्तम ॥ रतरंगीविहंगम [illegible] मधुरस्वरें कुंजती ८१ ॥ शोक
जरामृत्यव्याधी ॥ कवणा [illegible] दुसव्याधी ॥ जेजे इच्छीजेत
मनीं ॥ तें तत्काळ पावीजे ८२ ॥ वरुणासहीत राजा वरुण सीं
हासनी विराजमान ॥ सेवा करीती कर जोडुन ॥ कोणकोणते
ऐका ८३ ॥ दादशादित्यपाणी ॥ नीकर वर्तीचिकासनी ॥ म
नन श्रीकमहामुनी ॥ कथाश्रवणें रंजवीती ८४ ॥ वासुकी
तक्षक ऐरावत ॥ पद्म पिन्ह लेख्यालोहीत ॥ कंबलाश्च

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6)

सभा ४ ॥ तनरनाथ ॥ मुशीकादिग्रहाद ॥ ८५ धृतराष्ट्र मणीमानमळा
लक ॥ कुंडलधर कर्कोटक ॥ धनंजयआणीमान्कुहक मळवा
लनतेळइं ८५ ॥ हे मुख्य करोनीमहाफणी ॥ जळेश्वराचेस
भास्थानी ॥ वोळगतिबद्ध पाणी ॥ देवजैसेशक्रातें ८७ ॥
बळी वैरोचन नृपाति ॥ पृथ्वी असविप्रचीती ॥ दुर्मुख
शंखशुभनसुमनधी ॥ नकरवजसर्वही ८८ ॥ घटोदर महापा
र्श्वनप ॥ कमथपीठनी ॥ स्वतप ॥ सुहकुतपवीरूप ॥ महाशी
रातेळधी ८९ ॥ नरकह्र ह ॥ तापन ॥ मेघवासादिदश ॥ २९ ॥
नन ॥ दशग्रीववाळी ॥ ॥ असंपल ॥ होडुंम डुंदुभी ९० ॥ हेमु
ख्यकरूनी धात्रीपाळा ॥ असंख्यदस दानव मेळा ॥ रुची
रकुंडले वनमाळा ॥ वीराजमानशोभति ९१ ॥ पुर्णकामनव
रहीत ॥ सुखसंपत्तिभोगभरीत ॥ सभास्थानीयकचीत्त ॥
उपासीति वरुणातें ९२ ॥ व्यारिसमुद्रमुर्तीमंत ॥ दीव्यरत्नेसालं
कृत ॥ दीव्यसो खड्गहस्त ॥ वीनयवंत ॥ तोयनाथासेवीति ९३ ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhak Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

6A

गंगाभगवतिभागिरथी ॥ कालींदी वींदिशा वेत्रवति ॥ चंद्रभा
गासरस्वति ॥ इरावति वीरस्था ९५ ॥ शतद्रुवी पाशा नरेंद्रा ॥ उभय
कावेरी शरद्रा ॥ दीव्यदेहीजळेश्वरा ॥ आराधीतीसर्वदा ९६ ॥ गो
दावरीकृष्णावेणी ॥ नदिनर्मदा वेगवाहीनी ॥ सींधुशोणभद्र
हृदांनी ॥ देहाकृतिदेखीले ॥ [illegible] श्रवणसरोवरतीर्थें ॥ कुप
पल्वलें तडागख्याती ॥ [illegible] देहवंतें ॥ दास्यकरीतिसर्वथा
९७ ॥ नवलक्ष जाति [illegible] र ॥ तैसी गीळ राघवादिम
कर ॥ सेवे लागीं नीरंतर ॥ [illegible] असतीजवळीक ९८ ॥ गंध
र्व अप्सर महानंदें ॥ [illegible] गायन विनोदें ॥ नानाध्वनीमं
गळवाद्यें ॥ नीरंतर गर्जती ९९ ॥ वीश्वकर्मेन आपुलेहातीं
कळाकौसल्य वेचुनी सुमती ॥ सभा नीर्मुनी वस्ती ॥ ॥
वरुणालागीं दीधली १०० ॥ अष्टदशा देवी घरणी ॥ दी
व्यस्वरूपें तयेसदनीं ॥ ऐसी वरुणसभा नयनी ॥ देखीलीत

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

सत्ना ८ बोलीलें १ आतांकुबेरघनेश्वर साचीसभाअतिसुंदर
शतयोजनेंसविस्तीर रुंदीसत्तरीयोजनें २ वेदश्रवणेंपावला
जनान सत्नविश्रव्याचानोवैश्रवण याचीसभाकरीस्र
वण वीचक्षणानरवर्या तपोबळेंनीधीच्यानाथें जेती
मीत्नीनीजसामर्थें कैलासगीरीचेनीदस्थांतें उपनापावे
त्रैलोकीं शतयोजनीमवीतेदस्त्रा जांबुनदसुवर्ण
भुमीका चीतामणीचे वेदीका तीनपाश्वाणपरिसाची ३०
५ रत्नवृक्षाचेमोहोडे प्रवाळवेलीचींझुंबाडे वैडुर्य
रवाणीचहुकडे माणुतेजसकळकति ६ सुधारसांचीसुप
वित्रें रत्नसरोवरेंवीचित्रें सुवर्णाकमळेंसहश्रपत्रें दी
व्यांघोमघमघीत ७ गाळुनीसौदामीनीचेंपाणी चीत्र
रखीलेंसुवर्णाकीरणी रत्नमणीचीबाल्लाणी पाला
णीलीं अरूवारें ८ काढुनमुक्ताफळांचेरस तेणेवो

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com